

ÔN TẬP HỌC KÌ II

ĐỌC HIỂU VÀ THỰC HÀNH TIẾNG VIỆT

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các bài tập:

(1) Năm 2009, Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hoá của Liên hợp quốc (UNESCO) đã chính thức lấy ngày 22 tháng 4 hằng năm làm Ngày Trái Đất. Từ mốc thời gian ấy, Ngày Trái Đất được coi là một sự kiện thường niên của các quốc gia trên thế giới, hướng tới mục tiêu bảo vệ môi trường, bảo vệ hành tinh xanh. Điều gì đang diễn ra với môi trường sống trên Trái Đất và vì sao vấn đề bảo vệ môi trường lại trở nên cấp thiết đến thế?

(2) Cần nhìn thẳng vào một sự thực: môi trường trên Trái Đất đang bị huỷ hoại và xuống cấp nghiêm trọng. Những nghiên cứu và cảnh báo về môi trường hiện nay tập trung vào các vấn đề: biến đổi khí hậu; hiệu ứng nhà kính; tình trạng ô nhiễm không khí; rác thải nhựa; sự cạn kiệt các tài nguyên thiên nhiên; sự suy giảm tính đa dạng sinh học;... Nói riêng về sự suy giảm tính đa dạng sinh học, theo báo cáo của Liên đoàn Bảo tồn thế giới (IUCN), kể từ năm 1500, đã có 953 loài động vật, thực vật biến mất trên Trái Đất. Trung bình mỗi năm hành tinh của chúng ta chứng kiến từ 1 đến 5 loài tuyệt chủng. Không chỉ thế, theo ước tính của các nhà khoa học, tốc độ biến mất của các loài có thể diễn ra nhanh hơn, gấp 1 000 lần, thậm chí gấp 10 000 lần so với tốc độ bình thường. Nhìn chung, tất cả các vấn đề này đều có quan hệ với nhau và đều liên quan (tùy mức độ) tới những hoạt động của con người như: phát triển sản xuất công nghiệp và nông nghiệp thiếu bền vững; khai thác và sử dụng tài nguyên lãng phí; đánh bắt bừa bãi thủy hải sản và động vật hoang dã; xả khí thải, xả rác vô độ;...

(3) Trái Đất là “mẹ” của muôn loài. Phải nói rằng chúng ta đang làm “mẹ” đau đớn, đồng thời đẩy những “người anh em” của mình tới tình trạng diệt vong. Một khi những “người anh em” trong tự nhiên đã ra đi, loài người liệu còn được bao nhiêu cơ hội sống sót? Mỗi chúng ta có thể và cần phải làm gì để bảo vệ môi trường sống của muôn loài và cũng là của chính mình?

(Theo Trần Dương (tổng hợp), báo điện tử Đất Việt – Diễn đàn của Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam, tháng 10/2020)

Bài tập 1. Chọn phương án trả lời đúng cho các câu hỏi sau:

1. Vấn đề chính của đoạn (1) đã được tác giả nêu lên theo cách nào?
 - A. Nêu bằng cách dẫn một ý kiến, nhận định tiêu biểu
 - B. Nêu bằng cách đặt câu hỏi gợi mở
 - C. Nêu bằng cách đưa ra những thông tin cụ thể về ngày tháng
 - D. Nêu trực tiếp trong câu đầu tiên, có dẫn tên một tổ chức quốc tế lớn
2. Các số liệu được nêu trong đoạn (2) của văn bản cho biết điều gì?
 - A. Số lượng các loài sinh vật bị tuyệt chủng và tốc độ biến mất của chúng
 - B. Sự cạn kiệt tài nguyên thiên nhiên trên Trái Đất
 - C. Sự xuống cấp của môi trường sống trên Trái Đất
 - D. Tốc độ biến mất ngày càng nhanh của các loài động vật hoang dã
3. Câu "Cần nhìn thẳng vào một sự thực: môi trường trên Trái Đất đang bị huỷ hoại và xuống cấp nghiêm trọng." được dùng để:
 - A. Nêu bằng chứng về sự tổn thương của Trái Đất
 - B. Nêu cảm xúc của người viết về vấn đề cần bàn luận
 - C. Nêu lí do cần có Ngày Trái Đất
 - D. Nêu ý kiến về vấn đề cần bàn luận trong đoạn văn
4. Biện pháp tu từ nào được sử dụng trong câu sau: "Phải nói rằng chúng ta đang làm "mẹ" đau đớn, đồng thời đẩy những "người anh em" của mình tới tình trạng diệt vong."?
 - A. Ẩn dụ
 - B. Điệp ngữ
 - C. Hoán dụ
 - D. So sánh

Bài tập 2. Thực hiện các yêu cầu sau:

1. Tìm trong văn bản:
 - a. Một câu nêu thông tin cụ thể
 - b. Một câu giải thích hoặc bàn luận về vấn đề
2. Một khi những "người anh em" trong tự nhiên đã ra đi, loài người liệu còn được bao nhiêu cơ hội sống sót?

Dựa vào nội dung bài đọc, hãy viết câu trả lời cho câu hỏi trên đây.

3. Đọc câu “*Các thảm họa môi trường nói trên không chỉ đe dọa huỷ diệt các loài động vật, thực vật mà còn gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến sự sống của con người.*” và thực hiện các yêu cầu sau:
- Xác định các từ Hán Việt trong câu trên.
 - Giải thích nghĩa của yếu tố *huỷ* trong từ *huỷ diệt*.
 - Tìm ba từ có yếu tố *huỷ* với nghĩa được giải thích ở câu b.

VIẾT

Bài tập 1

Cuối văn bản đọc, người viết đã nêu câu hỏi: “*Mỗi chúng ta có thể và cần phải làm gì để bảo vệ môi trường sống của muôn loài và cũng là của chính mình?*”.

Viết đoạn văn (khoảng 10 – 12 câu) để trình bày ý kiến của em về vấn đề này.

Bài tập 2

Không ai trong chúng ta là kẻ vô can, là người ngoài cuộc khi hành tinh xanh bị tàn phá.

Viết đoạn văn (khoảng 10 – 12 câu) nêu suy nghĩ của em về vấn đề này.

NÓI VÀ NGHE

Bài tập 1

Trình bày ý kiến về những việc cần làm để bảo vệ môi trường sống của muôn loài và cũng là của chính mình.

Bài tập 2

Trình bày ý kiến về trách nhiệm của mỗi người khi hành tinh xanh bị tàn phá.